

Kazatel: Josef Hurta

Písňe: 727 760, 61, 689

Čtení: Rút 2, 1 – 10

Text: Rút 2, 10 – 12

Tu padla na tvář, poklonila se k zemi, a otázala se ho: "Jak to, že jsem u tebe došla přízně, že se mě ujímáš, ačkoli jsem cizinka?" Bóaz jí odpověděl: "Jsem dobře zpraven o všem, co jsi po smrti svého muže učinila pro svou tchyni, že jsi opustila otce a matku i rodnou zemi a odešla jsi k lidu, který jsi dříve neznala. Necht' ti Hospodin odplatí za tvůj skutek. Ať tě bohatě odmění Hospodin, Bůh Izraele, pod jehož křídla ses přišla ukryt!"

Kniha Rút je takové letní dovolenkové čtení. Taková letní romance. Je to romantický příběh o dívce, která si prošla těžkým obdobím, ale díky své víře, odvaze a přičinlivosti, a především díky Boží milosti nakonec potkala muže svého života... Nezapomeňte si bibli přibalit na dovolenou. Jsou v ní úžasné příběhy. Upozorňuji, že následující kázání prozrazuje děj celé knihy.

Rút pocházela z pohanské země, z Moábu. Moábcí odvozovali svůj původ od Abrahama synovce Lota. Izraelci jejich vznik považovali za pochybený, protože Moáb se narodil Lotově dceři, která svého vlastního otce znásilnila, když ho spolu se svou sestrou opily vínem. To je ovšem bájná prehistorie. V době soudců, tedy ve 12. stol. před Kristem už Moábky dávno nejsou takovými divoškami, které by se dopouštěly podobných zvráceností. Rút je počestná dívka, kterou ale potkal krutý osud. Muž jí zemřel po docela krátkém manželství. Byl synem judských emigrantů z izraelského Betléma. Jeho rodiče spolu s ním a jeho bratrem svůj domov opustili z ekonomických důvodů, protože v Betlémě byl hlad. Jenže ani v cizí zemi jim štěstí nekvetlo. Brzy tam oba bratři i jejich otec zemřeli. Zůstaly po nich jen jejich ženy. Noemi a její dvě snachy, Orpa a zmíněná Rút. Bez manželů, bez zastání, bez budoucnosti. Noemi se rozhodla vrátit se do Betléma. Své snachy vybízela, aby zůstaly ve své zemi v naději, že se znovu provdají. Orpa tedy zůstala, ale Rút svou tchyni nemínila opustit. Měla ji ráda a přilnula k ní. Málokdo dnes ví, že onen výrok „dokud nás smrt nerozdělí“, který se říká při svatebním slibu, pochází právě od Rút, která nechtěla opustit svou tchyni.

A tak se obě vydaly do Betléma, kde už mezitím hlad pominul. Pro moábskou Rút to ovšem znamenalo nejen vstoupit do cizí země, ale také přijmout cizí náboženství. Přijmout víru v Hospodina. Noemi byla navíc v Betlémě vnímána jako ta, která kdysi naopak Hospodina opustila, když si chtěla ekonomicky polepšit, ale teď se poníženež vrací s prázdnou.

V Izraeli naštěstí platily spravedlivé Hospodinovy zákony, které pamatovaly na vdovy a sirotky. A tak si mohli chudí lidé jít nasbírat, co zbylo bohatým statkářům na poli po sklizni. O žních tedy Noemi poslala svou snachu Rút, aby šla nasbírat po žencích pár klasů. Budou si tak moci upéct nějaký ten chleba. Rút si vyhlédla blízké pole, a zeptala se ženců, jestli může paběrkovat mezi snopy. V letním horku pak chodila poctivě každý den brigádníčit na pole pro pár klasů. Byla však skromná, pracovitá a se svým údělem smířená.

Při své poctivé práci ovšem neušla pozornosti vlastníka pole. Tím byl laskavý a charakterní muž jménem Bóaz. Všiml si pracovité dívky a zeptal se ženců, či je to děvče. Řekli mu, že je to moábka, která přišla se starou Noemi do Betléma. Bóaz se na dívku mile usmál a říká: „Víš co, už nechod' sbírat na jiné pole. U nás můžeš sbírat kdykoliv. A budeš-li mít žízeň, napij se vody, kterou mají moji služebníci k dispozici.“ Rút se začervenala, sklopila oči a tiše řekla: „Jak to, že jsi ke mně tak laskavý, ačkoli jsem cizinka?“ Bóaz jí odpověděl: „Už mi o tobě řekli, jaké těžké věci jsi prožila. Opustila jsi svou rodnou zemi, kde jsi přišla o muže a o všechno. Tady jsi v cizí zemi. Kéž ti u nás Hospodin bohatě požehná.“ A Bóaz jí pozval na oběd. Svým žencům pak přikázal: „Schválně pro ni nechávejte na zemi ležet klasy, ať si nasbírá co nejvíc.“

Když pak Rút přišla večer domů, Noemi užasla a nemohla ani uvěřit, kolik klasů Rút přinesla. „Kde jsi to všechno nasbírala?“ ptala se. „Pracovala jsem na Bóazově poli.“ Noemi zůstala překvapená ještě víc: „Boáze znám, patří k našim zastáncům“. Zastánce byl v Izraeli muž, který měl právo tzv.

levirátního sňatku. To byl právní institut, který pamatoval na osamělé vdovy. Jestliže nějaká žena ovdověla a zůstala bez zajištění, měl se jí ujmout nejbližší příbuzný jejího zesnulého muže a vzít si ji za ženu. Boáz byl právě takovým zastáncem. Ovšem bylo nemyslitelné, aby iniciativa ke sňatku vzešla od ženy. Noemi tedy Rút poradila: „Dnes bude Boáz na humně převívat ječmen. Jistě tam bude i spát. Až usne, lehni si k jeho nohám.“ To bylo ovšem velmi odvážné a riskantní počínání. Rút by mohla vypadat jako nějaká lehká žena. Skutečně takové gesto znamenalo, že se mu nabízí. Mohla by v jeho očích hodně klesnout na ceně. Rút se však toho odvážila. Jak toto dopadne!

O půl noci Boáz s sebou trhl a vidí: u nohou mu leží krásná dívka. Když si uvědomil, že to není sen, ptá se: „Kdo jsi“? V té tmě ji nepoznal. Odpověděla: „Já jsem Rút. A ty jsi můj zastáncem.“ Boáz se rozpačitě rozhlédl a říká: „To je dobře, že nechodíš za jinými mládenci. Už se neboj, všichni vědí, že jsi skvělá. A já jsem opravdu váš zastáncem. Jenže...“ a v té chvíli Boázovi posmutněl hlas, „je ještě druhý zastáncem, bližší příbuzný, než jsem já. Bude-li on chtít, pak si tě vezme on...“

Ráno, ještě za tmy, Rút potají odešla. Bylo to pro ni těžké ráno. Zvláště, když jí Boáz nabalil s sebou 40 kg ječmene pro Noemi. Řekl jí: „Nesmíš přijít domů s prázdnou.“

Ráno Boáz zavolal muže, o kterém v noci s Rút mluvil. Řekl mu: „Víš, že se vrátila Noemi, která kdysi emigrovala do Moábu? Její muž zemřel, a ona teď jeho díl pole prodává. Říkal jsem si, že by tě to mohlo zajímat. Jsi její nejbližší zastáncem.“ On na to odpověděl: „Jo, koupím to“. Boáz ale dodal související judikát: „V den, kdy koupíš od Noemi pole, kupuješ je i od moábské Rút, se závazkem zachovat jméno zemřelého v jeho dědictví.“ Bližší zastáncem hned pochopil: Vezmu-li si Rút a bude mít se mnou syna, stane se rovněž dědicem a moje vlastní děti budou ochuzeny o díl svého dědictví. „Tak v tom případě nic nekupuji a svého práva se vzdávám. Boázi, je to tvoje.“ A na stvrzení tohoto právního jednání podal Boázovi svůj střevíc, což byl tehdy takový zvláštní právního úkon.

A byla svatba. Boáz si vzal Rút za ženu a Hospodin jim požehnal. Rút porodila syna a sousedky mu daly jméno. Nazvaly jej Obéd, což znamená „Ctitel Hospodinův“. Tím byla pro Rút dokonána konverze k izraelské víře.

Bratři a sestry, všechno šťastně dopadlo a já bych tu mohl své vyprávění skončit. To by ale nebylo žádné kázání. Do teď to byl spíš takový referát o knize, kterou jsem četl. Co je tedy zvěstí této románové biblické knihy? Pro odpověď musíme zalistovat až do evangelia. Tam je totiž hned na začátku u Matouše zmíněna jak Rút tak Boáz, tak jejich syn Obéd. Čteme tam, že Boáz měl s Rút Obéda, Obéd měl syna Išaje a Išaj měl Davida, který se stal králem. A jeho rodokmen pokračuje až skončí tím, že z rodu Davidova se narodil Ježíš, zvaný Kristus. V Ježíšově rodokmenu jsou výslovně zmíněny jen tři ženy. A všechny tři jsou pohanského původu. Judova Tamar je Kenaanka. Další Ježíšova pramáti, Rachab, je jerišká nevěstka. A Boázova Rút je moábka. Z toho plyne, že i pohanské národy v sobě nosily zárodek Krista. Ježíš je tedy takříkajíc univerzální dědic všech národů. „Potom už není Řek a Žid, obřezaný a neobřezaný, barbar, divoch, otrok a svobodný – ale všechno a ve všech Kristus.“ píše apoštol Pavel v listu Koloským. A poučení pro nás? Nikdy nevíte, jak má Pán Bůh tu šachovou partii rozehranou. Jde jen o to, správně porozumět tomu, kdy je na tahu on a kdy jsme na tahu my.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ujal ses nás, ztracených v tomto světě. Jsi náš zastáncem a spasitel. V tobě je naše budoucnost. Tobě patří naše chvála. V tebe, náš Bože, klademe veškerou svoji důvěru. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Náš Pane Ježíši, spasiteli náš a zastáncem. V Duchu svatém se přimlouváme za všechny další, které k sobě voláš a kterých se ujímáš. Modlíme se především za naše nemocné. Za bratry a sestry, kteří v této chvíli nemohou být mezi námi. Potěš je svojí blízkostí a dej jim do srdce hluboký pokoj, který dáváš jen ty. Modlíme se za své blízké a milé, na kterých nám záleží. Nepouštěj je ze své ruky, ale uděl jim své požehnání. Vztahuj svou ruku k osvobození, uzdravování a spásce časné i věčné. Povolávej si nové služebníky, kteří by tě následovali ve zvěstování evangelia, činění mocných skutků na tomto světě, které Bůh připravil své církvi, aby jimi v Duchu svatém sloužila všem potřebným ve svém okolí. V tobě, náš Pane Ježíši Kriste, je zdroj naděje a síly, pokoje a radosti, víry i pravého odpočínutí. Amen.*